

Učitel matematiky

Marek Veselý
Přirozená pohádka

Učitel matematiky, Vol. 4 (1996), No. 4, 246–247

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/151433>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1996

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

PŘIROZENÁ POHÁDKA

MAREK VESELÝ

Hezky se posadte děti, budu vám vyprávět pohádku. Nebude to vyprávění ledajaké. V každé pohádce vystupují nadpřirozené bytosti, a v té naší naopak přirozené. Sice ne bytosti, ale čísla.

Tak tedy, bylo nebylo, v době, kdy ozonová díra nebyla tak velká, leželo v hluboké a neprostupné džungli matematiky království Přirozeno. Věřte či nevěřte, ale v celém království byly jen dvě vesnice – obec Sudá a obec Lichá. Ještě podivnější je, že v každé obci žil stejný počet obyvatel. Teď vidím, že neříkám pravdu, ještě tam byla samota, kde bydlela stará zlá kulatá Nula. Ani obyvatelé Sudé, ani obyvatelé Liché ji mezi sebou nechtěli. Proto Nula zanevřela na přirozená čísla a bydlela odstrčena. Někdy však i u Nuly bylo rušno. To když se konaly nějaké přirozené slavnosti a nulová samota posloužila jako neutrální půda. Jinak by se obě vesnice hádaly, ve které z nich slavnost uspořádají.

V království vládl král Nerovnoň s královnou Rovnou, princeznou Menší a princem Větším. Celé království bylo s matematickým puntičkářstvím uspořádané. Tam hned paní Dvanáctá věděla, že musí pozdravit paní Třináctou, protože to byl Někdo. Ale zase věděla, že jí mají v úctě všichni od Jedenáctky níže. Chudák hubená Jednuška musela zdravit všechny. Největší vážnosti se samozřejmě těšila vysoká čísla. Kdyby to nebyla pohádka, tak mi nebudete věřit, že když se nějaké číslo naparoval, že je největší, zanedlouho se objevilo jiné, které bylo ještě větší (i když jen o jedničku).

Ať chudí nebo bohatí, ať velká čísla nebo malá, všichni ctili královskou rodinu a boha Nekonečna. Každému číslu z vesnic pod hradem visel doma svatý obrázek s ležatou osmičkou - tak si svůj idol představovali a večer k němu cifernou modlitbou promlouvali.

Ještě než se uložili ke spánku, zjistil každý otec, zda jeho čtyři číselné děti se chystají na kutě. Vidím na vaší tváři údiv. Copak každá rodina má čtyři děti? Ano, téměř každá. Jedno

se narodilo sčítáním, druhé odčítáním, třetí násobením a čtvrté dělením. Někteří rodiče měli tu smůlu, že dělením se nenarodilo zdravé dítě - např. panu Pětkovi a paní Dvojce. Ti měli děcka jen tři: slečnu Sedmičku, malou Trojčičku a dospívajícího Desátníka. Přísné zákony království Přirozena zakazují mít dítě 2,5. Každí novomanželé si mohli ale předem spočítat, kolik dětí mohou mít a ve které vesnici jejich potomci budou bydlet.

Jak vidíte, bylo to velmi pěkné království a všichni tam žili spokojeně. A pokud se zrovna nechtěli dělit Nulou, žijí dodnes. Dobrou noc.

POZVÁNKA

Ve dnech 8. – 9. 11. 1996 se v Pardubicích uskuteční 6. seminář pro učitele matematiky v nižších třídách gymnázií.

Program

1. Zkušenosti s vyučováním matematiky v nižších třídách gymnázia.
2. Matematická literatura pro mládež ve věku 11 – 15 let. (Pokus o orientaci – představí se autorské kolektivy.)
3. 400. výročí narození R. Descarta a význam analytické metody v matematice.
4. Diskuse.

Zájemci o účast se mohou přihlásit na adrese: Mgr. František Janeček, Pedagogické centrum, Švendova 13, 500 03 Hradec Králové.